

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

ÚZEMNÍ ODBORNÉ
PRACOVIŠTĚ
V JOSEFOVĚ

Váš dopis čj. / ze dne	NMNM/7288/2018/OVRR/SkR NMNM/6756/2018/OVRR/SkR 18.6.2018	Městský úřad Nové Město nad Metují Odbor výstavby a RR Ing. Radka Škaldová Náměstí Republiky 6 549 01 Nové Město nad Metují DS: qgfbxi4
Naše čj.:	NPÚ-362/ 48864 /2018	
Vyřizuje:	Ing. Rais	
Spisový znak:	820.1.	
Josefov	29.6.2018	

PÍSEMNÉ VYJÁDRĚNÍ

odborné organizace státní památkové péče

podle ust. §32 odst. 2 písm. f) zákona č.20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů,

k žádosti Městského úřadu Nové Město nad Metují, odboru výstavby a RR o poskytnutí odborné technické pomoci při řízení o přestupku podle § 39 odst. 1 písm. c) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, kterého se měli dopustit pan Luboš Bernášek a paní Marie Bernášková, vlastníci nemovitosti, **budovy č. p. 101, ulice Českých legií, obec Nové Město nad Metují, na pozemku parc. č. st. 38, k. ú. Nové Město nad Metují, tím, že neučinili žádná opatření, aby zabránili zřícení části západního (dvorního) štítu budovy, zřícení východního (uličního) štítu budovy včetně celého jihovýchodního nároží budovy v rozsahu dvou okenních otvorů (při svahu k řece Metují) na stavbě domu č.p. 101, ulice Českých legií, obec Nové Město nad Metují, na pozemku parc. č. st. 38, k. ú. Nové Město nad Metují v období mezi 04.04.2018 a 30.05.2018 a neprovedli další zajištění zdiva, čímž způsobili pokračování destrukce obvodového zdiva domu.**

Dům č.p. 101 je kulturní památkou evidovanou v ÚSKP ČR pod číslem rejstříku 31488/6-1818 (zahradnický domek), a který se z hlediska zájmů státní památkové péče dále nachází na území Městské památkové rezervace Nové Město nad Metují, prohlášené Výnosem MK ČSR čj. 15.106/69-II/2 ze dne 3. 12. 1969 o prohlášení historického jádra Nového Města nad Metují za památkovou rezervaci, přičemž pozemek parc. č. st. 38, k. ú. Nové Město nad Metují, je součástí národní kulturní památky „Zámek Nové Město nad Metují“ evidované pod číslem rejstříku 318.

Dne 18.6.2018 Národní památkový ústav, územně odborné pracoviště v Josefově (dále jen „NPÚ, ÚOP v Josefově“) obdržel předmětnou žádost o poskytnutí odborné technické pomoci, od

Městského úřadu Nové Město nad Metují, odboru výstavby a regionálního rozvoje.

Posuzované práce, které jsou v rozporu s vydaným závazným stanoviskem památkové péče Krajského úřadu Královéhradeckého kraje, taktéž k vydanému písemnému vyjádření odborné organizace památkové péče NPÚ, ÚOP v Josefově:

K závaznému stanovisku vydala odborná organizace památkové péče NPÚ, ÚOP v Josefově, své písemné vyjádření. Podkladem byla také **projektová dokumentace „Obnova zahradnického domku č. p. 101, Nové Město nad Metují“, hlavní projektant: Ing. Vratislav Nývlt – č. autorizace 0601876, stupeň: dokumentace pro vydání stavebního povolení, datum: 04/2017“.**

Dokumentace byla v průběhu zpracování konzultována s odbornou organizací památkové péče NPÚ, ÚOP v Josefově, rovněž tak s Krajským úřadem Královéhradeckého kraje, odborem kultury a památkové péče, oddělením památkové péče. Náměty a požadavky státní památkové péče byly do projektu zapracovány. Jedním ze zásadních požadavků pro zpracování projektové dokumentace bylo vypracování stavebně historického průzkumu (SHP). Elaborát SHP vypracovala Mgr. Alena Krušinová, Litoboř 46; 552 05 Hoříčky. Termín zpracování 6-8/2016. Odborná organizace památkové péče NPÚ, ÚOP v Josefově se ztotožnila s předloženým elaborátem SHP a přijala náměty na obnovu kulturní památky dle doporučených zásad. Projektová dokumentace je rovněž zpracovaná tak, aby byly respektovány zásady obnovy objektu č.p. 101 dle SHP. I přes tuto skutečnost však nelze v dokumentaci jednoznačně definovat dochovaný stav konstrukcí. To bude možné v okamžiku, kdy dojde k jejich postupnému rozkrývání při zahájení prací.

V základních charakteristických rysech dokumentace řeší:

- Celkové urbanistické a architektonické řešení vychází z tvaru a řešení stávajícího objektu čp. 101 a z účelu daného typu stavby.

- Objekt č.p. 101, který byl v minulosti využíván jako objekt k bydlení, rodinný dům, zahradnický domek, bude rekonstruován na objekt k bydlení, s jednou bytovou jednotkou (3 pokoje, kuchyň a sociální zařízení v 1.NP a 3 pokoje a sociální zařízení v 2. NP) + kotelná s prádelnou – předpokládaný počet uživatelů 4-8.

- U objektu bude provedena stavební úprava zpevněné plochy a opěrných zdí.

- Prostorové řešení vyplývá ze stávající zastavěné plochy a obestavěného prostoru objektu čp. 101, požadavků stavebníka vč. kapacitního využití; požadavků Národního památkového ústavu na zachování konstrukcí, tvaru, vzhledu a některých daných prvků stávajícího objektu, který je na pozemku prohlášeném za národní kulturní památku, a dále normových rozměrových ukazatelů pro obytné domy.

- Konstrukční řešení vychází z běžných konstrukčních řešení pro daný typ stavby. Při stavebních pracích jsou použity běžné stavební materiály užívané pro daný typ stavby.

- **Bourací práce je nutno provádět s ohledem na nenarušení zachovávaných konstrukcí a dbát bezpečnostních předpisů. Konstrukce podchycovat dle charakteru jednotlivých konstrukcí. Zvýšenou pozornost je nutno věnovat podchycení zachovávaných klenutých stropních konstrukcí a zachovávaných nosných obvodových konstrukcí. Při demontáži střešní krytiny a střešní konstrukce (krovu) jejich snesením, je nutno provést tuto demontáž s ohledem na zachování jednotlivých prvků konstrukce. Zpětné použití prvků bude rozhodnuto po konzultaci s pracovníkem NPÚ, ÚOP v Josefově.** Dále pak dojde k vybourání dílčích částí konstrukcí pro nové otvory (resp. úprava stávajících otvorů), a k vybourání dílčích částí obvodových a vnitřních nosných konstrukcí a dělících příček pro změnu stávající dispozice, snesení střešních a stropních konstrukcí nad 1.NP (mimo zachovávané části klenutých stropů), a kompletní odstranění vnitřních omítek. V dalších případech se jedná pouze o jednoduché bourací práce, které nejsou prováděny ve velkém rozsahu, a jsou vynuceny jednotlivými stavebními úpravami (rýhy pro vedení elektro, ÚT a ZT, průrazy obvodovou konstrukcí).

- Zemní práce budou souviset s provedením a úpravou stávajících základových pasů, zpevnění ploch kolem objektu – terasa, rekonstrukcí stávajících opěrných zdí, potrubního vedení pro kanalizační přípojku, terénních úprav.

- **Navržená dispozice respektuje původní konstrukční systém, se zachováním nosných konstrukcí, vč. zaklenutí. V prostoru vstupu, kuchyně bytu v 1.NP a prostoru kotelny s prádelnou budou stávající nosné obvodové konstrukce a klenby zachovány.**

- **Konstrukce krovu nad stávajícím objektem č.p. 101 bude obnovena s využitím stávajících prvků střešní konstrukce (krokve, vaznice, pozednice). Stávající krov bude snesen a o zpětném použití prvků bude rozhodnuto po konzultaci s pracovníkem NPÚ, ÚOP v Josefově. Konstrukce krovu je provedena jako dřevěná vaznicová soustava.**

- Střešní krytina je navržena z keramických střešních tašek Bramac – bobrovka, kladená dvojité, v odstínu a tvaru dle stávající střešní krytiny na objektu. Celou konstrukci krovu je potřebné natřít nátěrem proti hnilobě a škůdcům.

- **V prostoru zachovávaných stropních kleneb budou tyto sanovány a nová stropní konstrukce bude provedena nad tyto klenby.**

-Všechna okna budou provedena dřevěná – EUROOKNA. Konstrukce oken kastlová s vnější špaletou, a otvíráním dovnitř. Okna členěna na šest dílů. Zasklení oken provedeno izolačním dvojsklem (vnější okno) a jednoduchým zasklením (vnitřní okno).

-Okenní otvory, vč. vstupních dveří, budou provedeny se šambránami. Pro návrh oken se zpracuje projektová dokumentace, která bude konzultovaná a schválena zástupci KÚ KHK Hradec Králové a NPÚ, ÚOP v Josefově.

-Vchodové dveře budou dřevěné kazetové, dvoukřídlové nesymetrické, plné. Vnitřní dveře dřevěné do dřevěné obložkové zárubně, v případě vstupních dveří do bytů protipožární do protipožární zárubně.

-Omítky vnitřní jsou vápenné hladké. Na vnější fasádní omítku stěrková s fasádním silikátovým nátěrem světlého okru dle stávající fasády. Vzhled fasády bude zachován dle stávajících pohledů, včetně patrových říms. Na jihovýchodní fasádu bude přemístěn stávající erb rodu Bartoň-Dobenín, který je nyní umístěn na severozápadní straně objektu.

-Návrh obnovy objektu byl při zpracování konzultován se zástupci KÚ KHK Hradec Králové a NPÚ, ÚOP v Josefově.

-Pro zpracování dalších stupňů projektové dokumentace je nutno zajistit konzultace se zástupci KÚ KHK Hradec Králové a NPÚ, ÚOP v Josefově.

-Kontrolní prohlídky stavby budou prováděny na základě oznámení stavebníka (příp. prováděcí organizace) vždy před zakrytím důležitých konstrukcí, případně po provedení hrubé stavby, před dokončovacími pracemi.

-Zemní práce. Vlastní zemní práce se začnou úpravou pláně, pro provedení zpevněných ploch. Samotné výkopové práce se doporučuje z důvodu přístupu provádět ručně. Vytěžená zemina se použije na vyrovnaní terénu. Částečně se vytěžená zemina použije na zpětné zásypy, částečně na úpravu terénu v okolí rekonstruovaného objektu č.p. 101.

Zemní práce budou souviset s provedením níže uvedených konstrukcí a staveb:

- úprava stávajících základových pasů
- zpevněných ploch kolem objektu - terasa
- rekonstrukce stávajících opěrných zdí
- potrubního vedení pro kanalizační přípojku
- terénních úprav

Zpevnění travnatých ploch pro možnost odstavných míst automobilů apod. bude provedeno zatravnovacími prvky v podobě pružných plastových rastrů, vytvářejících plošné koberce. Ty budou kryty zeminou s travnatým povrchem.

Vymezení dotčených kulturně historických (památkových) hodnot:

S ohledem na současný stupeň poznání kulturně historického vývoje lze konstatovat, že k dotčeným památkovým hodnotám předmětné nemovitosti patří zejména její hmotové uspořádání, dochované historické konstrukce, dochovaná dispoziční řešení, dochovaná vnější i vnitřní výzdoba, původní materiálová skladba objektu a dále pak začlenění objektu v urbanistické struktuře sídla.

Předmětem památkové péče v památkové rezervaci jsou historický půdorys a jemu odpovídající prostorová a hmotová skladba, městské interiéry včetně povrchu komunikací, plochy zvýšené ochrany, ostatní chráněné plochy a podzemní prostory, hlavní městské dominanty v dálkových i blízkých pohledech, nemovité kulturní památky, ostatní objekty, soubory a prostory, dotvářející prostředí rezervace a veřejná zeleň.

Objekt č.p. 101 se nachází na pozemku, který je součástí zámeckého areálu. Je situován v dolní zahradě na jižním kraji skalnatého ostrohu tyčícím se nad řekou Metují. Dějiny samotného domku jsou úzce spojeny s historií zámecké zahrady. Nejstarším dokladem existence zahradnického domku je veduta Joanna Venutta, datovaná rokem 1800. K radikální přestavbě domku došlo v roce 1843, na katastrální mapě z roku 1870 je již zahradní domek zachycený ve stávajícím půdorysu. Již v roce 1907 je kronikou uvedeno, že domek je zpustlý. Projektem rekonstrukce zámku, schváleného v roce 1909, tj. i zahradního domku, byl pověřen architekt Dušan Jurkovič. Dnes je dům v havarijním stavu všech konstrukcí. Přízemní objekt na obdélném půdorysu, zdívo smíšené s převahou kamene, omítky vnější i vnitřní několikavrstvé-nejstarší vápenné. Dispozice domu dvoutakt se střední chodbou, střecha polovalbová, bobrovka, krov hambalková soustava, stojatá stolice. (použito ze SHP).

Dopad prací uvedených v žádosti na dotčené kulturně historické (památkové) hodnoty:

Posuzované práce se dotýkají architektonických nebo kulturně historických hodnot objektu. Vzhledem k havarijnímu stavu konstrukcí se jedná ve své podstatě o převážnou výměnu, či doplnění stavebních konstrukcí základů, zdí, omítek, střechy spolu s krovem, komínovým tělesem, výplní otvorů, terénních úprav se zpevněním ploch kolem objektu, spolu se stabilizací travnaté plochy. Obnova domu respektuje zásady zpracovaného SHP. Novodobě použité materiály a úpravy povrchů zásadně změní panoramatické vnímání objektu. Hmotově, i půdorysnou stopou však zůstává zahradnický domek ve svém původním uspořádání. Z hlediska památkové péče jsou předmětné práce akceptovatelné.

Posuzované práce se dotýkají archeologického dědictví. Objekt se nachází v prostředí s pravděpodobným výskytem archeologických situací. Při provádění prací je nutná realizace archeologického výzkumu dle § 22 památkového zákona.

Posouzení provedených prací v rozporu s vydaným písemným vyjádřením odborné organizace památkové péče NPÚ, ÚOP v Josefově a jejich vlivu na dotčené kulturně historické hodnoty:

Vlastník objektu:

- nechránil objekt před povětrnostními a klimatickými podmínkami, prohluboval tím jeho devastaci.

- započal vlastní práce na odstraňování jednotlivých konstrukcí krovu v rozporu s vydanou a odsouhlasenou projektovou dokumentací pro stavební povolení, tedy i v rozporu se závazným stanoviskem.

Demontáž krovu provedl nešetrně destruktivním způsobem, bez jakéhokoli postupného zajišťování konstrukcí před pádem. U čepovaných spojů dřevěnými kolíky provedl odřezání začepování. O označení jednotlivých dílů se sice pokusil, ale bez jakéhokoli záznamu do dokumentace, ze které by byla patrna poloha jednotlivých prvků. Skladování jednotlivých prvků nebyl schopen provést v uzavřených prostorách, přičemž zároveň nemohl zaručovat, že nedojde k jejich ztrátě.

- Postupně prováděl demolování štítu a obvodového zdiva, i když bylo pokračování prací na stavbě zastaveno. Argumentoval tím, že zdivo padá samo a ohrožuje okolní prostředí.

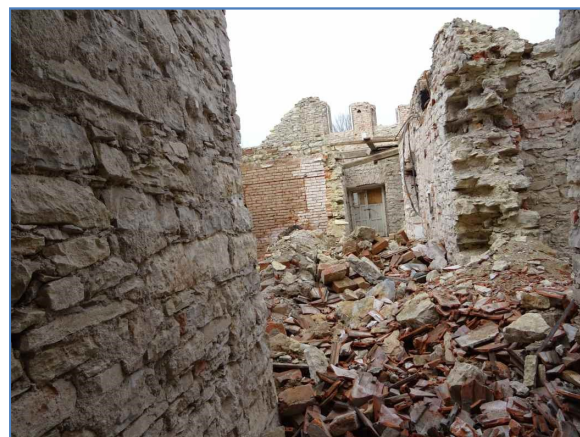
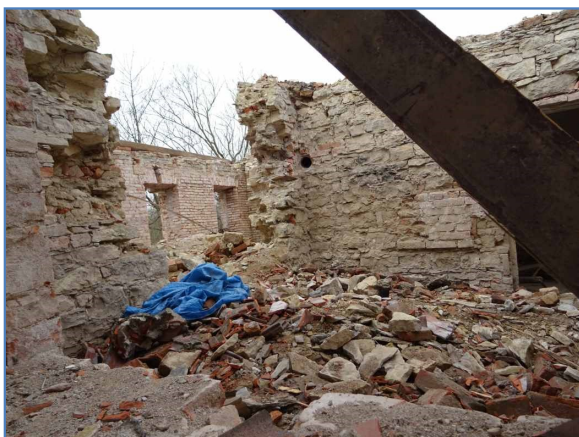
Objekt nebyl chráněn před zahájením obnovy proti nepřízní povětrnostní vlivů

Demolice krovu a znehodnocení jeho spojů

Postupná demolice objektu

Závěrečné konstatování:

Z hlediska zájmů státní památkové péče NPÚ, ÚOP v Josefově dospěl k závěru, že **míra poškození kulturní památky je značná. V průběhu projednávání projektové dokumentace přitom docházelo ke shodě a stavebník prezentoval, že bude respektovat již vydaná stanoviska (KÚ KHK). Nic nenaznačovalo k tomu, že by byly prováděny práce v rozporu s učiněnými dohodami. Je tedy zřejmé, že vlastník činil nezákonné práce vědomě.**

Odůvodnění:

NPÚ, ÚOP v Josefově po posouzení prací uvedených v předložené žádosti o poskytnutí odborné technické pomoci v dané věci dospěl k závěru, že vlastníci **neučinili žádná opatření, naopak napomáhali vědomě odstranění části západního (dvorního) štítu budovy, východního (uličního) štítu budovy včetně celého jihovýchodního nároží budovy v rozsahu dvou okenních otvorů (při svahu k řece Metuji) na stavbě domu č. p. 101, ulice Českých legií, obec Nové Město nad Metují, na pozemku parc. č. st. 38, k. ú. Nové Město nad Metují, odstranili demoličním způsobem krov a neprovedli další zajištění zdiva, ani zakrytí části narušené střechy objektu před zahájením jeho obnovy, čímž způsobili pokračování destrukce obvodového zdiva a krovu domu.** Z daného lze vyvodit, že ve smyslu zákona o památkové péči, **nepečují o zachování daného domu,** který je kulturní památkou evidovanou v ÚSKP ČR pod číslem rejstříku 31488/6-1818, a který se z hlediska zájmů státní památkové péče dále nachází na území Městské památkové rezervace Nové Město nad Metují, a také, že **neudrží tuto kulturní památku** v dobrém stavu a nechrání ji před ohrožením, poškozením a znehodnocením.

Upozornění:

Odborné organizaci památkové péče NPÚ, ÚOP v Josefově není doposud známo, zda na staveništi byl vykonán archeologický výzkum.

Poučení:

Toto písemné vyjádření nenahrazuje závěrečné stanovisko v dané věci, vydané MÚ Odborem výstavby a regionálního rozvoje.

Ing. Blanka Adámková

Vedoucí odboru péče o památkový fond

Přílohy (počet svazků): -